JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1854. **Woensdag 1 November.** **N°. 87.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is ZESTIG DUITEN voor de VIJF WOORDEN, behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Publicatie.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den raad van Nederlandsch-Indie gehoord:

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! *doet te weten*,

Dat Hij heeft goedgevonden en verstaan:

Te verklaren, dat het aan alle europesche landsdienaren, militairen niet uitgezonderd, verbonden is, verbindtenissen van geldelijken aard aantegaan met de hoofden der inlandsche en der daarmede gelijkstaande bevolking, borgtogten daaronder begrepen.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze, zoowel in de Nederduitsche als in de Inlandsche talen worden aangeplakt en afgekondigd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden opgenomen in het Staatsblad van Nederlandsch-Indië en in de *Javasche Courant*,

Gelast en Beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegiën en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te *Batavia*, den 28 October 1854.

DUYMAER VAN TWIST.

[Staatsblad n°. 84.]

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal.
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

EXTRACT *uit het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.*

Batavia, *den* 28 *October* 1854. [N°. 5].

[Staatsblad N°. 83.]

Gelezen, enz.

De raad van Nederlandsch Indie gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Ten vervolge op art. 62 van het reglement voor het collegie van boedelmeesteren te Batavia (staatsblad 1828 no. 46), te bepalen:

1°. dat ook in de assistent-residentien, wester-district van de ommelanden van Batavia en zuider- en oorsterdistrict van de ommelanden van Batavia, zullen worden aangesteld gecommitteerden van het collegie van boedelmeesteren te Batavia.

2°. dat hunne werkzaamheden zullen zijn gelijk die van de gecommitteerden buiten de residentie Batavia.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

Bij Koninklijk besluit van den 19den Augustus 1854 no. 74, is benoemd tot luthersch predikant bij de vereenigde evangelische gemeente te Batavia, de heer *J. W. H. Ader*, proponent bij het evangelisch-luthersch kerkgenootschap in Nederland.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot commies-boekhouder bij het sekwestraat te Batavia, de klerk bij de weeskamer aldaar *G. H. B. L. Rudolph.*

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, onder toekenning van pensioen, de kapitein der infanterie *P. J. F. J. Martin.*

Advertentien.

Vertrek der Overland-Mail in November.

Het vertrek zal plaats vinden op den 12den. De sluiting der brievenpakketten aan het Postkantoor te Weltevreden is bepaald op:

a. De pakketten voor Europa, Britsch-Indië, China enz. daags voor het vertrek des avonds ten 8 ure.

b. De pakketten voor Banka, Palembang, en Riouw twee dagen voor het vertrek, des namiddags ten 1 ure.

Veiling van Kruidnagelen.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt aan belanghebbenden bekend, dat in deze maand, op eenen nader door den resident van Batavia, bij annonce in de *Javasche Courant*, te bepalen dag, publiek zullen worden verkocht: 300 picols Kruidnagelen, 1ste soort.

BLAAUWE VLAG.

Bij het weder invallen der west-mousson acht de resident van Batavia het noodig het publiek bekend te maken, dat het hijschen eener Blaauwe Vlag van den uitkijk alhier bij voortduring tot teeken zal verstrekken, dat het haven-kanaal, ten gevolge van zware branding aan het havenhoofd, niet zonder gevaar in- of uit te varen is; — hetzelfde teeken zal worden herhaald aan den voortop van het ter reede liggende wachtschip, zoo mede op het paleis te Weltevreden.

Gezagvoerders van schepen worden, in het belang der aan hunne zorgen toevertrouwde ekwipaadjen, in het bijzonder indachtig gemaakt aan hunne verpligting tot het uitvaardigen van de noodige bevelen aan hunne scheeps-officieren en onderhoorigen, om, zoo lang de Blaauwe Vlag waait, geen sloepen van boord naar den wal, of omgekeerd, te zenden; terwijl in het algemeen, een ieder dien zulks mogt aangaan, wordt aangemaand, om zich deze waarschuwing ten nutte te maken.

Bij den resident van Batavia zijn inlichtingen verzocht omtrent de nalatenschap van zekeren *Daligny*, geboortig van Paully, in Frankrijk, die alhier met nalating van een belangrijk vermogen moet zijn overleden.

Degenen, die in de gelegenheid mogten zijn omtrent het overlijden van dien persoon en zijne nalatenschap eenige narigten te geven, worden beleefdelijk verzocht deselve wel aan dien resident te willen doen toekomen.

Schutterij van Batavia.

De contribuabelen aan de schutters-kas worden, met referte aan het slot van art. 4 van het reglement op de schutterijen (staatsbl. 1828 no. 22), luidende: »de contributien moeten steeds vooruit en bij termijnen van drie maanden aan den kwartiermeester voldaan worden. Bij gebreke van dien, zal de invordering geschieden bij wege van parate executie, door den officier bij den raad van justitie", herinnerd, om hunne contributie over het 4de kwartaal 1854, voor of op den 15 November 1854 aan de schutterskas te voldoen.

De resident van Samarang maakt bekend, dat op Donderdag 23 November 1854, des morgens ten 10 ure, ten zijne kantore, eene uitbesteding bij den afslag zal worden gehouden voor den afvoer naar de hoofdpakhuizen te Samarang van al de gouvernements Koffij uit de residentie Soerakarta, afkomstig uit den oogst van 1855.

Vendutien.

Op Donderdag 2 November, à 2 pCt. vendusalaris, op het Heemradenplein, door *John Pryce & Co.*

Op Vrijdag 3 November, voor het commissiehuis van *B. J. Leon*, op Senin.

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

Op Zaturdag 4 November, voor het locaal der Beurs, ten overstaan eener commissie uit het collegie van boedelmeesteren, ten laste van wijlen den heer *E. S. Voute.*

en

Te Meester Cornelis.

Op Dingsdag 7 November, voor het sterfhuis van wijlen den inlandschen kommandant *Abdul Kadier Hakiem Waloe Oeloe*, op Kampong Ambon.

Nagelaten Boedels.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door het collegie van boedelmeesteren te Batavia, *The Tianeng.*

Door de boedelkamer te Samarang, *Liem Hiang, Tio Kam. Tan Ingkioe, Tan Socinio, Mohamat Bezoar*, ook genaamd *Mohamat bin Senodin* en *Noorhamied.*

Door de weeskamer te Samarang, *H. W. Teepe, D. A. Toorop* en *J. J. Kellen.*

Door de agenten der Samarangsche wees- en boedelkamer te Demak, *Tjioe Boenijoe.*

Door de gecommitteerden in onchristen sterfboedels te Krawang, *Tan Teijang.*

Advertentiën.

Getrouwd:

K. F. W. KOELMAN
met
P. A. VARKEVISSER.

Pasoeroean, 18 *October* 1854. (1685)

Getrouwd:

J. M. ROSSKOPF, van *Magelang.*
met
A. C. JANSEN.

Amsterdam, 7 *September* 1854. (1694)

Bevallen van eene DOCHTER de Echtgenoot van
(1711) J. H. M. VAN SLOOTEN.
Batavia, *den* 31 *October* 1854.

Bevallen van een ZOON, Mevrouw *H. de Groot, Bornemann.*

Samarang, 21 *October* 1854. (1692)

Bevallen van eene DOCHTER, *M. E. Brumsteede, Servatius.*

Tjikorembokmet, 25 *October* 1854. (1671)

Heden overleed ons eenigst Kind *Philippe Louis.*

L. PERMIS.
(1693) S. PERMIS,
de Vicq de Cumptich.

Oenarang, 20 *October* 1854.

Op de vendutie van den 3 November zullen bij den ondergeteekende mede worden verkocht:

25 stuks pas aangebragte Preanger Paarden.

(1679) B. J. LEON.

Op Vrijdag den 3 Novemb. 1854

Voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*, à 4 pCt. vendusalaris van eene groote partij Lijnwaden, Muurlampjes, Nachtlampjes, Billardlampen, witte en blaauwe Eetserviezen, Waschstellen, zoomede van 30 *rollen keizerlijke Zijde.* (1713)

Op de vendutie van Vrijdag den 3 November 1854,

zullen alsnog worden verkocht:

21 stellen Chinesche Koffers en 3 kisten Beeldjes van Chinesch Aardewerk, alsmede eene groote partij beschadigde Lijnwaden.

(1714) JOHN PRYCE & Co.

Op de vendutie van Vrijdag den 3 November,

zal alsnog worden verkocht:

eene partij Zilverwerk, waaronder Soep, Saus en Suiker Lepels, Salade Lepels en Vorken, Visch Lepels, Servet Ringen, Armbanden, gouden en zilveren Brillen, enz.

(1715) JOHN PRYCE & Co.

Twee pijlen uit één Koker. (*vervolg.*)

X.

Toen de jonge heer Clare van zijnen vader hoorde, dat hij met den vicaris moest vertrekken, maakten zich gemengde gewaarwordingen van hem meester. De arme knaap zag maar al te duidelijk, dat men hem kwijt wilde wezen, en dit griefde hem zeer; genegenheid had hij sinds lang van niemand ondervonden, en in dat opzigt zou hij weinig missen. Claude Wentworth beschouwde hij eer als een soort van cipier, dan als iets anders. Kortom, Clare's gevoelens, bij zijne reis naar Ryebread, spelden maar weinig goeds. Intusschen, wat kon het hem schelen, *waar* hij leefde? Hij was een arm, veracht, nietswaardig voorwerp, waar geen mensch iets om gaf, en de eene plaats was zoo goed voor hem als de andere. Slechts een ding deed hem hartzeer gevoelen over zijn vertrek uit het kasteel, en dat was zijn afscheid van broeder Anselmus. Zoo vaak had hij dat vrome gelaat aanschouwd, en zoo vriendelijk had het hem steeds aangezien, dat hij de verwijdering van dien monnik als het laatste vaarwel eens vriends gevoelde. En wat valt het hard, een voorwerp hoe ook genaamd, waar men zijn hart op gezet heeft, te moeten missen, zonder iets anders te hebben, waar men zich aan hechten kan!

»Vaarwel, broeder Anselmus, vaarwel!" zuchtte de kreupele knaap. »lang zijt ge mijn eenige vriend geweest. Waar ik ga, zal ik aan uw liefderijk gelaat denken; niemand zal mij voortaan beminnen zoo als gij!" Aldus verliet de arme Clare met een gemengd gevoel van treurigheid en liefde zijns vaders kasteel.

Bij het afscheid van zijne ouders, was het koeltjes toegegaan; de burggraaf was er regt in zijn schik meê, dat hij zijn zoon zoo stilletjes kwijt raakte, en zijn zoon verheugde zich, van de kwellingen, die hij sedert zijne mismaaktheid had moeten uitstaan, ontslagen te worden.

Gelukkig was het voor Clare, dat hij zoo eenzaam had leeren leven, dat geen mensch ter wereld iets om hem gegeven had, dat hij, om zoo te zeggen, buiten alle betrekking was geweest. In die eenzaamheid werd de kiem bij hem gelegd van groote, edele, beminnelijke aandoeningen. Op Claude Wentworth echter zag hij met een alles behalve gunstig oog; hij kon ook niet denken, dat er iets gemeens was tusschen den vicaris en hem en dat hij eene vriendelijker behandeling te Ryebread mogt verwachten dan te huis. Er had dus op weg luttel aangename conversatie plaats, schoon de brave vicaris eenige malen een gesprek met hem zocht aan te knoopen. Clare gaf hem telkens zoo kortaf en bijna norsch bescheid, dat Wentworh er ten laatste wanhopig van af zag.

Zoo passeerde men mijl op mijl van den langen weg; de reizigers, elk in zijne eigene gedachten verdiept, naderden het einde van hunnen togt. Den braven vicaris klopte het hart van blijdschap, terwijl hij aan het wederzien van vrouw en kind dacht, want de weinige dagen, die hij van huis was geweest, hadden hem eene eeuw geschenen; hij gevoelde evenwel min of meer angst, als hij overwoog, dat hij eene groote verantwoordelijkheid op zijne schouders meebragt. Clare, van zijnen kant, was eenigzins nieuwsgierig naar de pastorij geworden, zoodat hij, toen het rijtuig op den top des heuvels was gekomen, van waar men het dorp Ryebread zag liggen, gevoelde dat hij eene nieuwe wereld inging. Het was ook eene nieuwe wereld, — en Clare werd er een geheel ander mensch in.

XI.

De vicaris van Ryebread en Watercroft had zoo langen tijd ver van de *deftige* standen der maatschappij geleefd, dat hij de gewoonten er van had afgeleerd en zijn natuurlijk gevoel van leed of vreugde niet op *fatsoenlijke* manier wist te verbergen; ook was hij evenzeer aan zijn vrouwtje gehecht, als toen hij nog als minnaar met haar verkeerde. Men houde het dus den man te goede, dat hij zich magtig aangedaan toonde bij het wederzien van gade en kind.

En toch was de vicaris maar zoo kort van huis geweest; ja, slechts weinige dagen; maar dat was al

VENDUTIE

op Zaturdag den 4 November,

voor het commissiehuis Meester Cornelis, van Wagens, waaronder een zoo goed als nieuwe ligte Reiswagen, Bendies, Paarden, waaronder twee Spannen goed loopende Wagenpaarden, diverse Meubelen, Lijwaden, eenig Goud en Zilverwerk, enz. (1682)

VENDUTIE

op Maandag den 6 November 1854,

voor het commissiehuis van *A. van Ommeren & Co.*, tegen 4 pCt. Vendu Salaris, van:

10 paren Spiegels in Vergulde Lijsten, 100 vaatjes puike Boter, 250 dozijn Bordeaux Wijn; en

Voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan:

een partij BLADKOPER,

afkomstig van het Ned. schip *Jacatra*, kapt. *T. Buis.* (1709)

Op een nader te bepalen dag

zal voor het commissiehuis van de ondergeteekenden aan de meestbiedende publiek worden verkocht:

Een paar Brillanten Oorringen.
Een Brillanten Speld met 16 Paarlen omzet
en
Twee Brillanten Ringen met 8 Steenen ieder.

Geschiedende deze verkoop op verzoek van de Javasche Bank als pandhoudster, daar de beleener in gebreke is gebleven dezelve in te lossen.

(1676) GEBR. ROSELJE & Co.

Op een nader te bepalen dag,

In den loop dezer maand zullen de ondergeteekenden publiek verkoopen:

10 kisten fraai Speelgoed, bij kleine kavelingen zijnde zeer geschikt voor St. Nicolaas geschenken.

(1702) GEBR. ROSELJE & Co.

Let Wel!
Vendutie te Cheribon.

De ondergeteekende geeft langs dezen weg kennis, dat hij op een nader te bepalen dag te Cheribon zal houden Vendutie van een uitgezocht factuur diverse blikken Provisiën, Dranken, Likeuren, Gedroogde Vruchten, Dames en Heeren Mode Artikelen, Papier, Odeurs, enz., alles onlangs uit Nederland aangebragt.

(1663) R. PRINS, qq.

Soerabaya, 5 *October* 1854.

ONTVANGEN:

Groote Soerabayasche Aardappelen,
Samarangsche Beschuit in halve en heele trommels
en
NIEUWE HARING,
in Vaatjes van 12 stuks, bij

(1721) LAUGIER & ESMIOL.

VERGULDE LIJSTEN
voor Behangsels.

Bij

(1719) H. M. VAN DORP.

Van Parijs direct ontvangen:

De nieuwste en elegantste dessins van Tricots, Paletot Stoffen, gekleurde Lakens, Satins de laine. Vesten stoffen, gekleurd zijden Fluweel, fraaije Knoopen, maçonnique Degens, Poignards, etc., etc.

(1712) HOUTBECKERS & Co., Noordwijk.

SOERABAYASCHE AARDAPPELEN,

bij

(1705) S. B. VAN KLEEFF & Co.

NIEUWE HARING 1854,

bij

(1704) S. B. VAN KLEEFF & Co.

KOOLTEER

en de reeds zoo voordeelig bekende

AMERIKAANSCHE TEER,

bij

(1670) PLUMP & Co.

28 *October* 1854.

Bij de ondergeteekenden verkrijgbaar:

Grasboter van het merk *van der Leeuw*, Zoetemelksche Kazen, Fransche Wijn in kisten, Hollandsche Wijn, soorten van Rhijnwijn, Champagne, Madeira No. 1 en 2, Bass Pale Ale, alhier afgetapt, Portwijn, oude en versche Manilla Sigaren No. 2, Malang Sigaren.

(1674) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

S. B. VAN KLEEFF & Co.,
Passer Pisang.

Rookworst, Rolpens, Saucijs in Flesschen.
Groote Hammen. Saucijs de Bologne.
Karbonade in Flesschen.

Aangebragt met de laatst aangekomen schepen; door de groote aanvoeren tot buitengewoon goedkoope prijzen. (1706)

Pas ontvangen per „Rialto:"
PALE ALE EN PORTER,

in Engeland afgetapt.

(1675) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

AMERIKAANSCH MEEL
IN BLIKKEN, bij

(1724) S. B. VAN KLEEFF & Co.

REVALENTA ARABICA

van

BARRY DU BARRY & Co., te Londen.

Hoofd-Depôt voor Batavia, de heeren VAUPEL & Co.

(981)

DE PILLEN EN ZALF VAN HOLLOWAY

zijn een zeker middel voor alle huidziekten. Uittreksel uit eenen brief van den Heer *J. Hird*, lakenkoopman te Keady, gedagteekend 14 Februarij 1853, aan den professor *Holloway*. Mijnheer! Mijn kind drie maanden oud zijnde, had eene huidziekte over het geheele ligchaam. Ik had velerlei genees- en heelkundige hulp ingeroepen, doch de ziekte werd algemeen als hopeloos beschouwd. Toen beproefde ik uwe zalf en pillen, en de uitwerking daarvan was inderdaad bewonderenswaardig, want in zeer korten tijd was zij hersteld. De Heer *Bowden*, boekverkooper te Gainsborough, of ik zelf, zullen met genoegen elk onderzoek wegens de waarheid van het boven aangehaalde, beantwoorden.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:

Doosjes Pillen à .... *f* 1,—, *f* 3,— en *f* 5,—
Potjes Zalf à .... » 1,—, » 3,— » » 5,—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen bij *Kruthoffer & Soesman* te Samarang, alwaar dezelve in het groot en klein verkrijgbaar zijn. (1616)

Wordt te Huur Gevraagd:

Een Huis, liefst in de buurt van Parapattan of Koningsplein, voor circa *f* 60 à *f* 70 's maands. Adres Toko Rijswijk. (1684)

TE HUUR Een groot Huis op Rijswijk. Te bevragen bij

(1716) W. F. G. POOL

Wordt te Koop gevraagd.

Een Span, deugdzame, goed gedresseerde **WAGENPAARDEN.**
Adres

(1697) VAN RIET & TER GOUW

Te Koop voor f 200

Een span achtjarige **ZWARTE WAGENPAARDEN**, zeer mak, goed gedresseerd afkomstig van Tjanjor. Te bevragen bij Uitgever dezer. (16

TE KOOP

Vier Race Paarden

te bevragen te Bandong b

(1672) BRUMSTEEDE

Uit de Hand te Koop,

wegens vertrek, een **STEENEN WOONHUIS** met dito Bijgebouwen en Erf, staande en gelegen in Gang Scott (van Tana-Abang naar het Koningsplein), Blok 3de Deel, Sectie III, No. 140, Verponding 8495.

(1677) A. VAN OMMEREN & Co

Lees Hier!!!

Wordt **te Koop gevraagd** een goed pend, klein of middelmatig groot, **BILLARD MET TOEBEHOOREN.**

Adres den heer *de Lange* te Soerakarta. (1

De ondergeteekenden hunne gemeenschappelijke Tokozaak te Bandong likwideerd hebbende, is de *Schreuder* met de incassering der uitstaande gelden belast.

(1698) SCHREUDER.
D. P. KESLER.

Bandong, 24 *October* 1854.

Met referte tot bovengemelde annonce heeft de ondergeteekende gemagtigd, tot incassering den Heer *A. P. A. Greeff* te Bandong.

(1699) SCHREUDER

De ondergeteekende de Toko te Bandong voor eigen rekening doorzettende recommandeert zich in de gunst het publiek, beloovende eene civiele en prompte bediening.

(1700) D. P. KESLER

Bandong, 26 *October* 1854.

De ondergeteekende, wd. havenmeester te Batavia certificeert bij deze, ten verzoeke van den gezagvoerder dat de Inlandsche matrozen van de Belgische bark *Atalante*, gezagvoerder *A. Vent*, door hem bij de afmonstering als naar gewoonte ondervraagd, verklaren zij geene de minste reden van klagten hebben gehad noch gedurende hun verblijf aan boord noch gedurende dat te Antwerpen, en dat het hun nimmer aan voedsel drank of iets anders heeft ontbroken.

De wd. Havenmeester voornoemd

(1695) J. GROLL.

Batavia. den 30 *October* 1854.

De ondergeteekende, door zijn verblijf te Melbourne eene volmaakte kennis der Australische Markt gekregen hebbende, biedt zich aan als **SCHEEPS- en COMMISSIE AGENT.**

(1708) G. G. BATTEN.

Melbourne, 1 *September* 1854.

veel voor eene eerste scheiding, en Adrie zoowel als hare moeder hadden, in weerwil van al hare bezigheden, den tijd nooit zoo lang gevonden.

Men zegt van sommige dingen, dat het *beuzelingen* zijn, en zoo kan men ook de vreugdetranen noemen, die Wentworth en Marianne schreiden; maar wat is beuzelachtig, *wanneer het invloed oefent?* De beminnelijke weekhartigheid van den vicaris en zijne echtgenoote deden eene krachtige uitwerking op Clare's hart; die onnoozele tranen vielen als een vruchtbaar makende regen op zijne dorre ziel; de arme knaap gevoelde. dat er iets te Ryebread was, hetwelk zijns vaders kasteel ontbeerde, en dat de bewoners dier twee plaatsen in het geheel niet naar elkander geleken. Clare lag bijna den ganschen nacht slapeloos in het nederig vertrekje der pastorij. Waarom kon hij niet slapen? Was het omdat de beddelakens te grof waren? Och neen; maar omdat hij besefte in eene *vreemde* plaats te zijn.

»Claude," zei Marianne Wentworth tot haren man, toen hij haar al het gebeurde van het kasteel had medegedeeld, en van alles onderrigt wat men hem gezegd had, »zijt ge niet blij. dat ge maar gegaan zijt? Zouden we een grooter liefdedienst kunnen bewijzen, dan het leven van dien ongelukkigen jongeling te verzoeten?" — »Ja, ik *ben* blij," was Claude's antwoord; »wij kunnen misschien nog iets meer doen dan een liefdedienst; wie weet, wat Clare nog door onze zorg worden kan, als hij goede voorbeelden voor oogen heeft!" En zoo raapte de vicaris den gebroken pijl op, dien de burggraaf geen afschieten waard had geacht, maar weggeworpen. Er was ook trouwens weinig van te hopen; maar de hand der liefde, die zulke wonderen kan doen, hield een zijden draad gereed, om de stukken aan elkaar te hechten. En wat kan grooter kunstwerken verrigten dan de liefde?

XII.

Met een innig besef, dat hij iemand in de leer had, die op zijne beurt leeraar van anderen moest worden, deed Wentworth zijn uiterste best als onderwijzer van den kreupelen jongeling. Deze was bij wijlen zoo leerzaam en gedwee, als de vicaris maar verlangen kon; maar eensklaps kwam de oude stugheid dan weer boven, en zoo ging het gestadig voort, nu eens wel en dan niet, als of er twee strijdige elementen in hem om de meerderheid kampten en beurtelings de overhand kregen. Dagen achtereen sloot de jongeheer Clare zich in zijne kamers op; soms ging hij dagen achtereen 's morgens vroeg de pastorij uit, en zag men hem achter den heuvel, die het dorp bestreek, verdwijnen. tot dat het donker was; dan hoorde men het welbekende gedruisch zijner krukken op het harde grindpad, en trad hij in huis, om mee aan tafel te zitten, was men zelden een woord van hem hoorde.

De zaak was deze. Clare's gemoed onderging verandering; niet ten gevolge van een of ander ge dig remedie, hem door den vicaris toegediend, uit de atmospheer, waarin hij leefde. ontsproten. den dag zijner eerste intrede bij den vicaris af, hij geen ruw of oneffen woord gehoord, geen donk of afkeerigen blik gezien; hij zag eene treffende gezindheid in alle woorden en werken van Claude, rianne en Adrie, en wist dat de tooverring, die verbond, ruim genoeg was om ook hem te bevat indien hij maar binnen diens geheimzinnigen om wilde treden. »Maar ik ben mismaakt," zei Cl »ik ben een verlatene, een verworpeling. — ik vervloekt!" En hij hief zijn betraand gelaat uit de h den op, waarin hij het bedekt had gehouden.

Clare wierp een onwillekeurigen blik op de bloe die in eene vaas op zijne tafel stonden. Welke bl is dat, die zijne oogen aantrekt? Eene roos! O, er veel rozen in dat bouquet; ja, *maar het is een roo dat dezen zomer aan den lievelingsboom van A Wentworth heeft gebloeid.* Er stroomde een geur die roos in Clare's hart, — de heillooze betooveri die hem zoo lang gekluisterd hield, week er voor; had eene worsteling plaats in 's jongelings gemoed; een hevige schok der ziel; — dan volgden kalmte

The undersigned having acquired a thorough knowledge of the Australian Market by his residence in Melbourne, begs to offer his services as **SHIPPING- and COMMISSION AGENT**. References of the highest respectability can be given.

(1707) G. G. BATTEN.

MELBOURNE, 1st *September* 1854.

De ondergeteekende maakt bij deze zijne geëerde begunstigers bekend, dat hij zijne Horologiemakers affaire verplaatst heeft op de Groote weg naar Batavia, over de Prinsenlaan.

(1664) M. GUGERT.

Een ongehuwd persoon, welke reeds sedert eenige jaren als **EERSTE MACHINIST** in Indië heeft gevaren, zag zich in dusdanige betrekking gaarne op het land geplaatst, kunnende bewijzen van goed gedrag overleggen.

Inclinerende gelieve men zich met franco brieven te adresseren bij den Heer *H. M. van Dorp*, onder lett. J. v. d. B. (1665)

TONG,

Likdoornsnijder.

Gang Patjenongan. (1260)

LITHOGRAPHIE.

De ondergeteekende berigt, dat bij hem kunnen vervaardigd worden alle soort van **LITHOGRAPHIE**, als: **Handelspapieren**, **Plaatwerk**, **Visite-Kaartjes**, **Etiquetten** voor Wijnen, enz., **met Goud en in Kleuren**, en wat verder daaronder begrepen kan worden.

Door vermeerdering van personeel is hij in staat gesteld alles op de spoedigste wijze af te leveren.

(1667) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, *October* 1854.

Gouvernements Obligatiën

4½ pCt. rentende, bij

(1669) KREGLINGER, DUMMLER & Co.

In den loop der maand November zullen door den ondergeteekende worden uitgegeven:

NED.-IND. ZAK-ALMANAK

en

KANTOOR-ALMANAK

voor 1855,

zullende de eerstgenoemde, behalve den Kalender, inhouden: de Namen der Ambtenaren, geplaatst bij de verschillende Directiën, de Hoofden der Plaatselijke Besturen in Nederlandsch-Indië, en van andere openbare inrigtingen, een Afstandwijzer der verschillende plaatsen op Java, het Tarief der Posterijen en Briefporten, Uittreksel der Zegel-Ordonnantiën, enz., enz.

(1666) W. BRUINING.

Door *Van Haren Noman & Kolff* is ontvangen:

FRANKRIJK en RUSLAND.

I. De Oostersche kwestie toegelicht uit geheime staatsstukken van het Fransche kabinet.

Naar de officiele uitgave van de Keizerlijke drukkerij te Parijs.

II. Het Oostersche Vraagstuk, beschouwd van den kant der Godsdienst, door *Ficquelmont*. (1720)

WHATMANN'S TEEKEN-PAPIER, VAN 1854,

in verschillende Grootte te bekomen bij

(1718) H. M. VAN DORP.

FRAAIJE PLATEN met VERGULDE LIJSTEN

zijn voortdurend te bekomen bij

(1668) H. M. VAN DORP.

Ontvangen door *H. M. VAN DORP* te Batavia.

Stephen's Blue black Ink. **Jackson's** Office Ink, in kleine en groote flesschen. Echte Carmijn Inkt. Blaauwe en Violet Inkt. Zeer Zwarte ordinaire Inkt. Copiëer Inkt. (1717)

BOEKHANDEL *LANGE & Co.*

ONTVANGEN:

Velerlei medische, juridische en andere wetenschappelijke en litterarische werken. — Fraaije platte, vierkante, rond en zeskante linialen. — Porceleinen leitjes in étuis. — Portefeuilles en porte-monnaies. — Boekbinders linnen, garen en band. — Echte Bastet pennemessen in schede. — Fleschjes gom élastique. — Fijne speelkaarten met gekleurde azen en verguld op snede. (1680)

NEDERLANDSCH-INDISCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Het vertrek van de Nederlandsch-Indische stoomboot *Koningin der Nederlanden*. kapitein *J. Deighton*, naar Singapore via Muntok en Riouw, is bepaald op den 12 dezer. Voor nadere informatiën adressere men zich bij de directeuren

(1703) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 1 *November*, 1854.

Peninsular and Oriental Steam Navigation Company.

NOTICE.

Owing to the temporary suppression of one of the company's semi-monthly lines of steamers between Bombay and China, there will be, until further notice, only *one direct monthly* communication for passengers between Singapore and Europe; namely, by the line which corresponds, at Singapore, with the mail steamer leaving this for that port about the 12th, and leaving Southampton on the 4th of the month.

An indirect monthly communication is to be established *viâ Calcutta*, of which notice will be given when the arrangements are completed.

Ten gevolge van de tijdelijke intrekking van eene der half-maandelijksche stoomboot liniën der Maatschappij tusschen Bombay en China, zal er tot nader order, slechts *éene directe maandelijksche* communicatie van Passagiers zijn van Singapore naar Europa; namelijk met die linie, die te Singapore correspondeert met de mailboot, die van hier omstreeks den 12den der maand derwaarts vertrekt en van Southampton op den 4den der maand.

Eene indirecte maandelijksche communicatie zal in werking worden gevragt *viâ Calcutta* en aan het publiek daarvan nader kennis worden gegeven, zoodra de schikkingen daaromtrent voltooid zullen zijn.

(1710) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 30 *October*. *Agenten.*

Voor Passage naar Padang

wordt aangeboden het Nederl. Barkschip *Hollands Trouw*, kapt. *J. C. Kreyer*, omstreeks den 15 November van hier te vertrekken.

Voor informatie gelieve men zich te vervoegen tot

de Agenten,

(1683) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 28 *October* 1854.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het welbekend snelzeilend Nederlandsch barkschip *Ottolina*, gevoerd door kapitein *J. J. Prange*, hebbende een bekwamen scheepsdoctor en voorzien van uitmuntende inrigtingen, zoowel voor eene familie als enkele personen, tegen primo December van hier te vertrekken.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te vervoegen bij den Gezagvoerder in het Marine-Hotel dan wel bij de Agenten

(1688) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 30 *October* 1854.

Wordt Gevraagd:

scheepsgelegenheid naar Holland, voor eene familie, bestaande uit een Heer, eene Dame en twee kinderen, te vertrekken van hier door straat Sunda in Januarij of Februarij aanstaande.

Adres lett. X aan het Bureau van dit Blad. (1691)

Naar Nederland

wordt passage aangeboden met het uitmuntend ingerigt Nederlandsch barkschip *Cornelis Smit*, kapitein *H. H. Ruhaak*, voerende een geëxamineerden doctor, tegen medio November van hier te vertrekken.

Passagiers van deze zoo gunstige gelegenheid wenschende gebruik te maken, gelieven zich te wenden tot den Gezagvoerder te Samarang en alhier tot

de Agenten

(1689) MACLAINE, WATSON & Co.

Passage naar Rotterdam,

via Soerabaya, met het extra snelzeilend en voor passagiers uitmuntend ingerigte schip *Cortgene*, kapitein *J. A. Scott*, voerende een geëxamineerden scheepsdoctor. Adres bij de Heeren *Fraser*, *Eaton & Co.*, te Soerabaya en alhier bij

(1686) REYNST & VINJU.

Passage naar Rotterdam,

via Soerabaya, met het snelzeilend schip *Batavia*, kapitein *J. H. Lammerts van Bueren*, hebbende aan boord een bekwamen doctor en bijzonder goed ingerigt voor den overvoer van passagiers. Adres bij de Heeren *Fraser, Eaton & Co.* te Soerabaya en alhier bij

(1687) REYNST & VINJU.

Passage naar Nederland.

Wordt aangeboden met het Nederlandsch Fregatschip *Prins Frederik der Nederlanden*, kapitein *S. J. Rotgans*, gunstig bekend door deszelfs vlugge reizen en doelmatige inrigtingen, zoo voor familiën als enkele personen en voorzien van een geëxamineerd Doctor. Zullende het vertrek van hetzelve in de laatste helft der maand December van Pasaroeang plaats hebben.

Nadere informatiën te bekomen bij de heeren *Schimmelpenninck & Co.* te *Soerabaya*, werwaarts dit schip einde dezer week verzeilt; en bij de Agenten alhier.

(1722) TIEDEMAN & VAN DER BURG.

BATAVIA, 1 *November* 1854.

Met het Nederlandsch fregatschip **Prins Frederik der Nederlanden**, kapitein **S. J. Rotgans**, wordt nog passage aangeboden naar *Soerabaya*, om aanstaanden Zondag derwaarts te vertrekken.

(1723) TIEDEMAN & VAN DER BURG.

BATAVIA, 1 *November* 1854.

Passage naar *Nederland*

wordt aangeboden met het snelzeilend en voor den overvoer van Passagiers zeer goed ingerigt Barkschip *Neêrlands Koningin*, kapt. *E. Vonck*, hebbende eenen bekwamen geneesheer aan boord.

Deze bodem zal vertrekken van Samarang via Batavia in het begin van December. Adres te Samarang bij den Gezagvoerder en alhier bij de Agenten

(1696) VAN OMMEREN, RUEB & Co.

BATAVIA, 1 *November* 1854.

Passage naar Nederland

Wordt aangeboden met het snelzeilend tot den overvoer van passagiers uitmuntend ingerigt fregatschip *Ambarawa*, kapitein *J. Buykes*, hebbende eenen bekwamen doctor aan boord.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te adresseren bij den gezagvoerder te Passaroeang en alhier bij de agenten

(1701) G. SUERMONDT & Co.

---

rust. In dien strijd werd de magt van den booze voor altijd verbroken, de kreupele jongeling trad in den cirkel des tooverrings — en was behouden!

CLARE beminde de dochter van den vicaris. In die kleine bloem alleen las hij boekdeelen van troost voor zijn arm gewond hart, en was van nu af aan een ander mensch.

Maar aan een huwelijk viel niet te denken. CLARE vergat niet, dat hij kreupel en wanstaltig was, en geen regt had om te verwachten dat ADRIE WENTWORTH zijne vrouw zou worden. Het is waar, hij beminde haar; maar hij nam voor, die liefde in zelfverloochening te doen bestaan: zij zou alles in alles voor hem zijn, maar hij zou nooit meer voor haar zoeken te wezen dan een broeder en een vriend. En dat voornemen maakte CLARE blijde en gelukkig. ADRIE was afhankelijk, — *hij* zou onafhankelijk worden; hij kon haar niet alleen tegen gebrek beveiligen, maar zelfs rijk maken. ADRIE had geen anderen beschermer dan haren vader; stierf deze, zoo wilde *hij* haar beschermer en vriend worden. ADRIE had weinig gezelschap; *hij* zou altijd gereed zijn om haren minsten wensch te vervullen. Zoo dacht CLARE er over, en men bespeurde aldra, dat hij merkelijk veranderd was. De vicaris had nu weinig moeite om hem te overreden tot het lezen der boeken, die hij hem had aanbevolen. MARIANNE vond hem nu dankbaar voor ieder vriendschapsblijk en elke opletttendheid, die zij hem betoonde; ADRIE vond een makker in hem, die haar met achting, oplettendheid en vriendschap bejegende, en geenszins versmaadde aan hare voeten te zitten, als zijne leermeesteres, want hij kon inderdaad veel van haar leeren. Terwijl men CLARE's opvoeding verwaarloosde, had men haar onderwijs gegeven; en er waren weinig vakken van studie, waarin zij hem niet tot gids kon strekken. Dat was zij hem dan ook, en hij luisterde naar haar als een klein kind; want hij meende het in ernst; hij begreep, dat hij nog iets kon worden; het leven bood hem nog heldere gezigtspunten; hij had een doel, waarvoor hij leefde, — een pelgrimstogt, heiliger dan die van broeder ANSELMUS, te volbrengen,

De gebroken pijl werd dan nu door den zijden draad der liefde aaneengehecht, en, op nieuw gevederd uit den wiek der liefde, in een nederigen koker tot eene toekomstige vlugt weggelegd. Het was een pijl om de lucht te doorklieven, niet ter bloedvergieting, maar om eere, — om den lauwerkrans te winnen, en bij dat gewin geen enkel hart te wonden, geen enkele haardstede in rouw te dompelen.

XIII.

Wij moeten nu tot den burggraaf en zijnen erfgenaam terugkeeren; wij moeten zien wat er voor HUGO's levensbaan werd bereid. Terwijl de arme CLARE zijne langwijlige proef voor ligchaam en ziel doorstond, gebeurde er HUGO niets bijzonders, dat hem in zijnen loop van baatzucht, vadzigheid en hoogmoed kon tegenhouden. Toen CLARE de deur uit was, gaven zijne ouders hem nog meer toe en stonden geen zijner begeerten ooit in den weg. Wel kwamen er gestadig klagten tegen hem in; maar zijn vader sloeg daar geen acht op, en zoo werd hij, door zedelijk gevoel noch ouderlijk bedwang in teugel gehouden, na verloop van tijd een ware vloek voor de omstreek. Er was meer dan één huisgezin, dat door jonkheer HUGO van zijne schoonste bloem was beroofd, en men had schaars eene boerderij in het rond kunnen vinden, waar men hem niet in gelijke mate vreesde, haatte en verachtte.

(Wordt vervolgd).

Naar Nederland

Wordt passage aangeboden met het snelzeilend, uitmuntend ingerigt schip **Luciparas**, kapitein *J. Kloppenburg*, om in het begin der volgende maand van hier te vertrekken. Adres bij de agenten

(1678) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA.

In den vroegen morgen van den 30sten October is Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indie met Mevrouw *Duymaer van Twist* van hier naar Buitenzorg vertrokken.

— Op den 27sten is uit Nederland ter reede alhier aangekomen het schip *Prins Frederik der Nederlanden*, kapitein *Rotgans*, aan boord hebbende een detachement suppletie troepen sterk 141 onderofficieren en manschappen, onder het bevel van den van verlof derwaarts terugkeerenden ritmeester van de O. I. cavallerie *Planken*, medegeleider de officier van gezondheid der 3de klasse *Husemans*.

Die troepen zijn in den namiddag van den volgenden dag ontscheept en met hun fraai hoornmuzijk aan het hoofd naar Weltevreden gemarscheerd. Hunne houding en staat van gezondheid lieten niets te wenschen over.

Op denzelfden dag zijn ook ontscheept de aspirant intendant *W. M. de Jongh* en de officier van gezondheid *Muhlert*, met de schepen *Brouwershaven*, kapitein *P. Jansen* en *Cortgene*, kapitein *Schot* uit Nederland aangekomen.

— Bij vonnis van den raad van justitie alhier, op gisteren uitgesproken, is de bekende *Cajot*, van wien wij herhaalde malen in ons blad melding gemaakt hebben, schuldig verklaard aan de misdaad van *valschheid in onderhandsch geschrift* en overmits veroordeeld tot de straf van vijf jaren gevangenis, gevolgd door vijf jaren bannissement uit de Nederlandsch-Indische koloniën.

— In den vroegen morgen van heden werd, voor zijne woning op Parapattan, de Chinesche waronghouder *Kam Kamdjin* vermoord gevonden. Hij had twee steekwonden in het hoofd, evenveel in den hals en eene in de regterhand bekomen. De vermoorde woonde geheel alleen en was ongehuwd, zoodat de daders en de aanleiding tot dezen moord nog onbekend zijn. De policie wendt, met haren bekenden ijver, alle pogingen aan, om de afschuwelijke bedrijvers of bedrijver van dezen moord op het spoor te komen.

— Gisteren viel de Inlander *Souma*, in de kampong Tanah-nounja, terwijl hij bezig was klappers te plukken, uit den boom en overleed korte oogenblikken daarna aan de gevolgen van zijnen val.

— Men meldt ons van Bekassi het navolgende voorval:

Den 30sten October j. l. gelukte het der policie een gedeelte van het lijk (zijnde het hoofd met een weinig hair en een been) van den, sedert den 25sten Augustus j.l. vermisten, Inlander *Nitie*, woonachtig in de kampong Lawa Abang, land Kedoeng Gedé. te vinden.

Genoemd persoon was op dien dag uitgegaan, om van den inlander *Ramidien f* 13,— voor verkochte padi te innen. Na verloop van vier dagen niet teruggekeerd zijnde, meldde zijn zoon zich bij de policie aan en uitte het vermoeden, dat zijn vader vermoord was en de dader niemand anders was dan *Ramidien*, die, om de betaling te ontduiken, tot dat misdrijf zoude zijn overgegaan. *Ramidien*, in verzekerde bewaring genomen zijnde, ontkende den moord te hebben gepleegd en betuigde *Nitie* het hem verschuldigde te hebben afgedragen.

Dezer dagen werden twee Inlanders *Adjie* en *Napidien* gearresteerd op grond dat er, twee dagen na dat *Nitie* vermist was, in de nabijheid hunner woningen, welke aan die van *Ramidien* grensden, een lijk van een Inlander gezien was, zonder dat men konde nagaan door wien en werwaarts het lijk vervoerd was. De gearresteerden verklaarden, dat zij met nog drie in den omtrek wonende personen, *Djaiman*, *Raksa* en *Rassidjan*, op verzoek van *Ramidien*, het lijk naar een bosch hadden vervoerd en aldaar gelaten, ten gevolge van welke verklaring een onderzoek ingesteld zijnde, de bovengenoemde gedeelten van het lijk, hetwelk waarschijnlijk door wilde beesten was beschadigd geworden, zijn gevonden. Denkelijk is de moord door het toebrengen van slagen met een stuk hout veroorzaakt. Alhoewel *Ramidien* nog steeds blijft ontkennen, bestaat er echter weinig twijfel, of deze schrikkelijke, uit hebzucht gepleegde moord zal weldra door de onvermoeide pogingen van den volijverigen schout van Bekassi tot klaarheid worden gebragt.

— Van Samarang wordt berigt, dat de moordenaar van den Javaan *Kerto Wongso*, waarvan wij melding maakten in ons No. 85 van den 25 October, opgevat, doch aangezien hij aan vlagen van krankzinnigheid lijdt, aldaar voorloopig in het stadsverband ter verpleging opgenomen is. Buitendien zegt men, dat hij dien moord op een zijner naaste bloedverwanten, als zijnde genoemde Javaan een neef van hem, uit minnenijd gepleegd heeft.

— Van Soerabaya berigt men ons omtrent het verblijf van Z. E. den luitenant generaal kommandant van het Indisch leger aldaar, hetwelk acht dagen heeft geduurd, dat Z. E. in dat tijdverloop, vergezeld van den kolonel kommandant der 3de militaire afdeeling, de heer *J. B. J. Sutherland*, de troepen en versterkingen op het eiland Madura, gelijk ook het Fort Erfprins geinspecteerd en eene algemeene tevredenheid betuigd heeft, waarna de luitenant generaal den 20sten October over Modjokerto naar Kedirie is vertrokken, om van daaruit de troepen in de 2de militaire afdeeling te gaan inspecteren.

— Te Soerabaya liepen in de afgeloopene week geruchten, dat zich op de hoogte van Pasoeroean zeeroovers hadden vertoond, ten gevolge waarvan dadelijk eene kruisprauw tot derzelver opsporing was afgezonden.

— De in de Javasche Couranten van den 23sten en 26sten Augustus jl. no. 67 en 68 aangekondigde veemarkt te Tjiandjoer heeft op den 6den en 7den dezer plaats gehad en goede uitkomsten opgeleverd. Er zijn te koop aangebragt:

465 paarden, 505 buffels, 88 schapen, 129 geiten, 4 ganzen, 702 eenden, 594 kippen; tabak en veel andere artikelen van Inlandsche consumcie.

Verkocht:

322 paarden, 503 buffels, 88 schapen, 118 geiten, 4 ganzen, 702 eenden, 594 kippen en klein gevogelte; gezamelijk voor eene waarde van *f* 12,841:104. Beide dagen schenen zoo vele feestdagen te zijn voor de Inlandsche bevolking van het regentschap, die van heinde en ver uit eigen beweging is komen toestroomen.

Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

Preanger Regentschappen. Den 20sten October 1854 is het binnenlandsch poststation Tjitjoeroek geheel afgebrand. Bij die gelegenheid zijn eenige warongs en huizen mede eene prooi der vlammen geworden.

De brand is ontstaan in het huis van den chineschen areensuiker-pachter.

Borneo's Westkust. Met de laatstleden Zaturdag aangekomen gouvernements schoener *Doris*, zijn berigten ontvangen van den algemeenen secretaris, gouvernements commissaris voor de Wester-afdeeling van Borneo.

Aan deze berigten, loopende tot den 10den October, ontleenen wij het volgende nopens de Chinesche aangelegenheden, dat zich aansluit aan het voorkomende in ons nommer van 18 October.

De uitgeweken bevolking keerde van lieverlede terug. De wededropbouw der bazaars van Montrado en Koelor werd ijverig voortgezet.

Te Sinkawang werden steeds nieuw woningen opgetrokken. Eene poging tot brandstichting werd verijdeld door de Chinesche bevolking, die den misdadiger opvatte en aan den gezaghebber overleverde.

Op eene sloep van de *Doris* was uit eene visschersprauw gevuurd bij het doen eener ronde langs de kust onder Sinkawang. Hoezeer de opvarenden der sloep niet voorzien waren van schietgeweer, hadden zij toch de prauw genomen.

De Chinesche visschers waren echter vooraf over boord gesprongen en vermoedelijk omgekomen.

De berigten uit Lara waren voortdurend gunstig. Men hield het er voor dat de geheele bevolking was terug gekeerd. Zij was bezig aan den herbouw der afgebrande bazaars.

De versterking om de kongsiehuizen van Loemor en Ledo, die, in weerwil dat daartoe last was gegeven, nog niet geslecht waren, werden op de bedreiging dat eene kolonne zou binnenrukken en de invoer van leversmiddelen zou belet worden, door de bevolking omver gehaald en met den grond gelijk gemaakt

Men was ijverig bezig met den landbouw. Dit werd zoo veel mogelijk bevorderd, omdat tijdens den oorlog veel padie verbrand of vernield werd en er bij onverhoopte mislukking gebrek zou kunnen ontstaan.

Door den kapthaij van Mandor was nog een der hoofden van den opstand, Tjong-Pian geheeten, gevat en aan het bestuur overgeleverd.

De commissaris was druk bezig met de voorloopige regeling van het bestuur in de Chinesche districten.

Hij dacht voor het eind van October, vergezeld van den sulthan, zich naar Montrado te begeven, tot invoering dier regeling en de plegtige installatie der hoofden.

Er waren te Pemangkat weder eenige Sam-tiao-kioe chinezen van Serawak teruggekeerd, die nu bezig waren met het oprigten van nieuwe woningen.

— In het *Soerabayasch Nieuws- en Advertentie-Blad* van Woensdag 25 Oct. 1854 No. 84 leest men:

Maandag, 23 dezer werd de heer W. alhier, onaangenaam verrast, toen hem door iemand berigt werd, dat nabij zijn pakhuis in de kampong Pangong een kist wijn verlaten op den weg stond, met touwen er om heen; terstond dacht hij dat in zijn pakhuis een diefstal was gepleegd, en zulks was ook werkelijk het geval; van Zaturdag op Maandag hadden de dieven het pakhuis weten open te maken en daaruit ontvreemd 44 dozijn Madera wijn en nog eenige andere goederen. Opmerkelijk is bij dezen diefstal de groote hoeveelheid en omvang van goederen, die ontvreemd zijn en niet anders dan door een aantal menschen kunnen zijn weggedragen.

Door de policie worden de ijverigste pogingen in het werk gesteld, de daders van dezen diefstal te ontdekken.

BELGIE.

Brussel, 24 Aug. Een huis te Ostende, dat door aankoop in Engeland, eigenaar is geworden van een prijsgemaakt russisch schip, heeft zich tot de belgische regering gewend om magtiging te bekomen tot het naturaliseren van dien bodem, welke magtiging echter niet is verleend.

Brussel, 1 Sept. In den spoorwegtunnel van Halinsart, nabij Nessonvaux, op den weg van Verviers naar Brussel, is gisteren ochtend een verschrikkelijk ongeluk gebeurd. De locomotief raakte uit het spoor, viel om, spreidde zijn vuur over de rails heen en vulde den donkeren tunnel met rook en stoom. Een der stokers, Dethier genaamd, bleef onmiddelijk dood; zijn lijk ligt nog met de beenen vastgeklemd in de wielen der verbrijzelde locomotief; een andere stoker en de machinist zijn zeer zwaar gekwetst. Gelukkig bevonden zich veel goederenwagens tusschen de locomotief en de passagierswagens, zoodat geen der reizigers eenig letsel heeft bekomen. Hunne ontsteltenis en hun angst in den onderaardschen gang waren echter onbeschrijfelijk. De geëmploijeerden, die zich allen beijverd hebben om met de grootste zelfopoffering hulp en bijstand te bieden, worden hoogelijk geprezen; sommigen hunner kwamen geheel onkenbaar te Verviers aan, toen de trein derwaarts was teruggebragt.

FRANKRIJK.

Parijs, 5 Sept. Men verzekert dat er bij het Ministerie van Oorlog een brief van den Maarschalk de *St. Arnaud* is ingekomen, waarin hij zich regtvaardigt omtrent de aantijgingen, die tegen hem, zoo wel in Frankrijk als in den vreemde, over de werkeloosheid van het leger in de Levant zijn opgeworpen.

In dien brief wendt de Maarschalk voor dat hij ten gevolge van vier oorzaken niet anders heeft kunnen handelen en wel:

1°. Uithoofde van het onvoldoend aantal troepen onder zijne bevelen geplaatst.

2°. Om de ongenoegzame medewerking in Turkye ondervonden.

3°. Uithoofde van den slechten geest der volken in de landen, waarin hij heeft moeten verblijven of die hij heeft moeten doortrekken, voornamelijk in Bolgarie, en

4°. Ten gevolge der ziekten van allerlei aard, die zijn leger geteisterd hebben.

6 Sept. Bij het ministerie van oorlog zijn zeer droevige tijdingen van de vloten in de Oostzee ontvangen, aan boord van welken de cholera naar het schijnt, sedert eenige dagen uiterst hevig moet woeden. Van een goed onderrigte hand vernemen wij, dat tot op dezen dag alleen op het schip *Austerlitz* 275 man zijn overleden. De *Montebello* telt 235 slagtoffers dier ziekte en het fregat *la Ville de Paris* heeft in een nacht 87 man aan dezelve verloren.

Havre 5 Sept. Het oorlogsstoomschip *Souffleur* kwam heden hier op de reede, aan boord hebbende den generaal *Rodisco*, die het fort van Bomartund kommandeerde, met twee officieren, zijne adjudanten buitendien is de generaal vergezeld door zijne echtgenoote, een zoontje van vier of vijf jaren, en eene bediende.

De tegenwoordigheid van dien generaal aan boord van de *Souffleur*, deed eene menigte nieuwsgierigen op de kade der casernen zamenvloeijen, die door een geruimen tijd bleef wachten. Ten 1½ ure begaf de plaatselijke kommandant zich aan boord van het stoomschip en weldra voer er van boord een sloep, waarin die kommandant, de Russische generaal, zijn gevolg en de scheepsluitenant *Moulac*, bevelhebber van de *Souffleur*, gezeten waren, tot aan den trap van de brug Notre Dane alwaar zij aan wal stapten.

De luitenant *Moulac*, mevrouw *Bodisco* den arm gevende en de plaatskommandant begeleidden den Russischen generaal tot aan het hotel »*den Gouden Arend*," alwaar de gewezen kommandant van Bomarsund tot nadere keizerlijke beslissing verblijf zal houden.

Parijs 6 Sept. Men leest in den *Moniteur Francais*.

CAPECURE, 5 September.

Z. K. H. prins *Albert* is gisteren op een jagt, waarop de Engelsche en Fransche kleuren wapperden, te Boulogne aangekome, begeleid door twee andere jagten even zoo versierd en vergezeld door den Hertog van New-Castle, minister van oorlog, lord *Seaton*, gewezen gouverneur-generaal der Ionische-eilanden en van Canada, Sir *Charles Whetewell*, chef van den algemeenen staf van het Britsch leger, den generaal *Gray*, een zoon van lord *Ross* en een zoon van den kolonel *Duplat*.

De keizer was Z. K. H. met eene bijzondere hoffelijkheid te gemoet gegaan. De Engelsche ambassadeur en de ministers van oorlog en buitenlandsche zaken zaten in het rijtuig van Z. M., de generaal *Rollin* met de officieren van het keizerlijk huis in de volgenden.

Een detachement der honderd wachten reed voor en achter. De grenadiers der keizerlijke garde en de linie troepen stonden en haije geschaard van het hotel *Brighton* tot aan den zeeoever. De onderprefect, maire en municipale raad hadden zich reeds naar de landingsplaats begeven.

Prins *Albert* haastte zich het jagt te verlaten en den keizer te gemoet te gaan, die hem vrienschappelijk de hand drukte. Het weder was prachtig, de menigte ontelbaar en de geestdrift algemeen. Gedurende den togt deed de muzijk het Engelsche lied: *God save the Queen* hooren.

— Sedert er sprake is van een paleis van Nijverheid, zijn er reeds 500 verzoeken om de plaats van concierge binnengekomen 2700 om die van Inspecteur, 9000 van wachten enz. enz. enz. Evenzoo zijn er ontelbare verzoekschriften ontvangen om vergunningen voor koffijhuizen, restauratien, kantoren, verkoopplaatsen van boeken, dagbladen, tabak, likeuren enz. en het schijnt dat zich een geheel leger gereed maakt om, ten gevolge van de inrigting van dat paleis in den omtrek van de Elyzeesche velden te gaan wonen.

— Eenige dagen geleden stierf te Cette in 94 jarigen ouderdom zekere *Pieter Broulhonet*. Deze grijsaard woonde het gevecht te Savannah in den Amerikaanschen bevrijdingsoorlog bij, werd naast den graaf *van Estaing* gewond en verloor het linkeroog. In 1778 in Frankrijk teruggekeerd, verkreeg hij een pensioen uit de kas der Invalieden van de marine. Hij is dus 76 jaren in het genot van dat pensioen geweest en was de oudste dier invalieden.

DUITSCHLAND.

Men leest in de *Précurseur* van 27 Augustus het volgende:

De Duitsche dagbladen deelen eene zoo buitengewone daadzaak mede, dat men er alle geloof aan zou ontzeggen, indien zij niet door daartoe geregtigde mannen en de wetenschappelijke ligchamen van Berlijn, Weenen en Munich bevestigd werd.

Eene oude rijke dame, de gravin *von K....ig*, had uit haar eerste huwelijk twee zoons, tweelingen, gehad, die zij moederlijk lief had. Na langen tijd voor hun leven gevreesd te hebben, besloot zij Duitschland, haar vaderland, alwaar zij, afgescheiden van een groot en prachtig kasteel, onmetelijke grondeigendommen bezat, te verlaten. Zij reisde, won het gevoelen der beroemdste geneesheeren in en vestigde zich daarna in Italie. Daar, onder den invloed van een helderen hemel, groeiden de tweelingen op, maar behielden toch die zenuwachtige gevoeligheid, die hunne dagen in hunne kindschheid in gevaar had gebragt. De beide jongelieden geleken sprekend op elkander; beiden gaven zich over aan de beoefening der schoone kunsten, vooral aan de schilderkunst. Zestien jaren oud, werden zij reeds als meesters geroemd, doch op datzelfde tijdstip overviel hun eene nieuwe crisis; dezelfde ziekteverschijnselen, dezelfde smarten bij beiden en de geneesheeren beslisten, dat de jonge lieden, om den terugkeer dier zenuwachtige toevallen te beletten, scheiden moesten. In den beginne weigerden zij volstandig, doch overwonnen door het smeeken hunner wanhopige moeder, stemden zij eindelijk in die smartelijke scheiding toe, het aan het lot onderwerpende om aan te wijzen, wie van hen zich verwijderen zou.

Alfried K....ig vertrok naar Griekenland en Egypte en zijne reis zou een jaar duren. Geregeld schreef hij dagelijks aan zijne moeder en broeder en zond hun zijne schetsen en schilderstukken. Maar hoe vreemd! die der jongelieden, welke in Italie gebleven was, was zoodanig in het leven zijns broeders ingeweven, dat hij hetzelfde en tegelijktijdig datgene teekende en schilderde, wat zijn broeder naar de natuur schilderde en

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 1 November 1854, No. 87.

teekende. Telkenmale, dat er een doos of kist van Athene of Alexandrie aankwam, hadden de daarin vervatte schetsen en schilderijen reeds hare wederga's in de werkplaats des broeders en zulke getrouwe wederga's, dat kunstkenners er geen onderscheid in konden vinden.

Na een togt in Opper-Egypte gedaan te hebben, stierf *Alfried K....ig* en de geneesheeren zonden een omslagtig proces verbaal van al de omstandigheden, die het overlijden van dien ongelukkigen jongeling vergezeld hadden, aan zijne familie. Op denzelfden dag, op hetzelfde uur en in gelijke omstandigheden overleed de in Italie gebleven broeder, terwijl in zijn sterfuur dezelfde woorden van zijne lippen vloeiden, die zijn broeder in Egypte bij zijn overlijden geuit had.

De ongelukkige moeder, toen nog eene jonge vrouw, dewijl zij slechts 16 jaren meerder telde, dan hare zoons, bezweek niet onder die onmetelijke, dubbele smart. Zij keerde naar Duitschland terug, alwaar haar echtgenoot hooge betrekkingen bekleedde. Twee jaren na hare terugkeer werd zij zwanger en beviel weder van twee zoons, die trek voor trek geleken op de twee zoo ongelukkig verlorenen. Bij den doop ontvingen zij de namen hunner oudere broeders. Al de omstandigheden, die zich bij de ontwikkeling der eersten hadden voorgedaan, deden zich ook bij deze op; dezelfde crisis, dezelfde ziekteverschijnselen, dezelfde meegevoeligheid. Er moest weder gereisd worden.

Deze maal ging de moeder naar Spanje en in de beide jonge lieden ontwikkelde zich dezelfde voorliefde voor de schoone kunsten, voor de schilderkunst. Op hun 16de jaar, dag voor dag, werden zij ziek. Hunne scheiding werd gelast, doch deze keer bood de moeder krachtdadig weerstand. Evenwel, overwonnen door het aanhouden der kwaal en het aandringen der geneesheeren, die verklaarden, dat de jongelieden, indien zij te zamen bleven, sterven zouden, ten gevolge der wonderbaarlijke gelijkheid in het zenuwgestel, die wederkeerig het beginsel van hun bestaan vernietigde, stemde de moeder er in toe dat een hunner eene reis in het Zuiden van Spanje zou doen.

Het lot wees op nieuw hem aan, die den naam van *Alfried* droeg. Dezelfde verschijnselen deden zich weder voor. De een teekende te Madrid of Barcelona, hetgeen de andere te Cadix schilderde en zulks met eene verwonderlijke gelijkheid. Op zekeren dag dat *Alfried* op reis zou gaan om tot zijne moeder en broeder terug te keeren, werd hij ziek en stierf in hetzelfde uur, dat zijn broeder in de armen hunner moeder den laatsten adem uitblies en beiden spraken op hetzelfde oogenblik de eigen woorden, die hunne broeders zestien jaren te voren bij hun sterven geuit hadden.

— Te Berlijn wordt veel gesproken over de aldaar langs den officieelen weg van Memel aangekomene tijding, dat twee Engelsche Corvetten, die zich daar ter reede bevonden, uit eigene beweging de haven zijn ingezeild en daarin post hebben gevat.

DENEMARKEN.

Kopenhagen, 2 Sept. De Koning heeft gisteren in de troonzaal van het kasteel van Christiaanburg de zitting van den staatsraad, vastgesteld bij besluit van 26 Julij jl., geopend. Z. M. met zijne koninklijke versierselen omhangen, hebbende aan zijne regterhand den kroonprins en aan zijne linker de ministers en grootwaardigheidbekleeders van hof, deed eene korte aanspraak, waarvan de inhoud echter niet openbaar is gemaakt. Onmiddelijk daarop keerde de koning naar zijne vertrekken terug en de staatsraad begaf zich naar het locaal, in een' der paleizen van de kroon, voor den tijd der zitting tot deszelfs beschikking gesteld.

Die zittingen zijn geheim. De dertig leden, die den raad van den monarch voorloopig uitmaken, waren allen tegenwoordig, met uitzondering van den vertegenwoordiger van Lauenburg, die door ongesteldheid verhinderd was geworden, zich naar Kopenhagen te begeven. Al de personen, waarop de regering hare keuze had gevestigd, hebben de betrekking van Lid in dien raad aangenomen. Een enkele echter, de heer *Madvig*, oud Minister van Eeredienst en Professor aan de Universiteit, heeft daartoe niet kunnen besluiten, als kunnende die aanneming niet overeenbrengen met zijne staatkundige gevoelens. De graaf *von Moltke Bregentved*, oud President van den raad, is tot voorzitter in die vergadering benoemd.

ZWITSERLAND.

Het aanhalen van wapenen onlangs in de Cantons Graauwbunderland en Tessin plaats gehad hebbende, heeft het justitie en policie departement van den Zwitserschen bond genoopt om de policie der grens cantons, vooral die aan Frankrijk, Savoye en Lombardye grenzen, aan te sporen om de grootste waakzaamheid aan den dag te leggen. Bovendien heeft hetzelfde departement haar gelast om over te gaan tot het gevangen nemen van eenige Italiaansche uitgewekenen, die het bij namen aanwijst, omdat die lieden zich zeer onvoorzigtig ten aanzien door buitenlandsche betrekkingen van Zwitserland gedragen hebben.

— Tot dus verre hadden slechts twee vrouwen, te weten *Maria Padis* uit de vallei van Chamonnix en eene Fransche dame, mevrouw *d'Angeville* des Montblanc tot dezelfs top beklommen. Thans kan men daarbij eene derde tellen. Eene Engelsche dame, mevrouw *Hamilton* deed op den 21 Augustus, vergezeld van haren echtgenoot, dien gevaarvollen klimtogt.

— Men schrijft van Bazel, dat een zeker heer aldaar sedert eenigen tijd, vergezeld door eene kleine aardige dame, intrek in een logement genomen had. Het paar deed in een fraai rijtuig met twee paarden bespannen veelvuldige uitstapjes in de omstreken en alles scheen opperbest naar hun zin te gaan, toen zich op een schoonen morgen de politie aan het logement vertoonde en Mijnheer en Mevrouw beleefd uitnoodigde een uitstapje te maken naar Lohnhof (de bastille van Bazel) en dat alleen omdat men ontdekt had, dat zij valsche munters waren, die reeds voor 30000 fr. aan valsche bankbilletten in omloop hadden gebragt.

Bern, 22 Aug. Een brief uit deze stad aan de *Köln. Zeit.* luidt aldus: »Bij gebrek aan belangrijk politiek nieuws, is er bij ons ander nieuws waarmede het publiek zich bezig houdt. Reeds voor eenige dagen werd verteld dat de keizerin van Rusland zich in het Bernsche Oberland bevindt, en heden met haren neef, prins Peter van Oldenberg, te Bern zou komen. Dadelijk maakten een duitsche vuurwerker en een ander uit onze stad gemeene zaak, om ter eere van de doorluchtige gasten een groot vuurwerk af te steken, hetgeen dan ook werkelijk dezen avond geschieden zal. Wat die hooge personaadjen betreft, alleen is het zeker dat prins Peter van Oldenberg hier is aangekomen, doch over de dame die hem vergezelt, bestaan niet anders dan gissingen. Dat de regering geen deel heeft aan de festiviteit, behoef ik u niet te zeggen; het vuurwerk is louter eene particuliere speculatie.

ITALIE.

Een brief uit Rome meldt, dat de Paus tegen de maanden October en November een algemeen jubilé heeft vastgesteld. Dit jubilé met de daarbij gepaard gaande gebeden heeft ten doel het Opperwezen te smeeken: 1°. den vrede onder de christelijke vorsten te herstellen; 2°. den hongersnood en de cholera in de landen, welke door die plagen geteisterd worden, te doen ophouden; 3°. voorlichting van boven af te smeeken voor diegenen, welke het leerstelsel van de onbevlekte ontvangenis zullen vaststellen en afkondigen.

— Men spreekt te Rome uitsluitend over de bijeenroeping van bisschoppen tegen de maand November. Het schijnt dat de paus, daar hij niet al de bisschoppen kan uitnoodigen, ten minste verlangt dat iedere katholijke natie zooveel mogelijk vertegenwoordigd worde en dat dien ten gevolge eene bijzondere uitnoodiging gezonden is aan 2 of 3 prelaten van elke natie. Men zegt, dat de paus voornemens is de aldus uitgenoodigde hooge geestelijken in een zijner paleizen te ontvangen en hun gastvrijheid te verleenen gedurende hun verblijf te Rome.

— De financiele consulta van Rome heeft onder andere voorstellen tot verbetering der financien geen dringender aanbevolen dan het overnemen van het aan den prins *Torlonia* verpachte zout- en tabaks monopolie. Gelijk men weet is deze prins door de kundige wijze, waarop hij van dit monopolie gebruik gemaakt heeft, binnen een 20tal jaren tot een der rijkste mannen van Italie geworden. Als schadevergoeding voor de door hem gemaakte verbeteringen in het bestuur en aangelegde magazijnen en woningen voor beambten, verlangt hij eene som van 2 à 3 millioen guldens. Het is echter niet te denken, dat de regering hem deze som kan verleenen voor de overneming van het monopolie.

— Volgens brieven uit Napels zijn aldaar van 21 Julij tot 17 Aug. door de cholera aangetast 5929 en overleden 4361 personen. Van 17 op 18 Aug. telde men slechts 40 overleden. Een vierde gedeelte der bevolking heeft Napels verlaten.

— De jongste berigten bevestigen nog niet het gerucht, dat er op Sicilie ongeregeldheden zouden hebben plaats gehad. Alleen meldt men als stellig, dat talrijke arrestatien in Romagna zijn geschied. Verscheidene wagens met gevangenen, begeleid door Oostenrijksche soldaten, zijn den 18 te Bologna aangekomen, naar Mantua vertrekkende, alwaar de krijgsraden zitting hielden. Deze arrestatien staan, naar men zegt, in verband met de oproerige beweging, die door geheel Italie moest plaats hebben, maar alleen te Parma uitgebarsten is. Men spreekt van oproerige proclamatien, roode cocarden, enz.

— Brieven uit Palermo melden, dat de cholera in die stad groote verwoestingen aanrigt. Den 11 Aug. heeft de ziekte zich geopenbaard door het overlijden van een 20tal personen. Van 11 tot 17 Aug. bedroeg het getal slagtoffers reeds meer dan 1000. Op den 17 beliep het getal overledenen 865. Onder de aanzienlijke slagtoffers noemt men den prins *Lampedusa*, pair van het rijk.

GRIEKENLAND.

Athene, 12 Aug. Met betrekking tot de voorgegeven aftreding van generaal *Kalergis*, minister van oorlog, verneemt men het volgende: Sedert eenigen tijd reeds was het decreet, houdende verandering van de ongeregelde grenstroepen in geregelde bataillons, aan de bekrachtiging des konings onderworpen, die echter weigerde een zoodanigen maatregel goed te keuren, wiens gevolgen noodlottig voor het land zouden kunnen zijn. De heer *Kalergis* hield echter aan, en de koning antwoordde dat hij geen bezwaar meer zou zien in het teekenen van het decreet, wanneer het door den raad van ministers was goedgekeurd. Het stuk werd dus daar ter tafel gebragt, en onder voorzitting van den heer *Mavrocordato* beraadslaagde het cabinet over deze gewigtige aangelegenheid. In weerwil van de krachtige verdediging van den maatregel door generaal *Kalergis*, gebood het cabinet het noodig eenige wijzigingen in het decreet te brengen, waardoor het minder kwetsend zou zijn voor de ongeregelde troepen. De heer *Kalergis* geraakte daarover in hevigen toorn, uitte allerlei bedreigingen, en niettegenstaande de wijze en voorzigtige raadgevingen van den heer *Mavrocordato*, verliet hij den raad, en verklaarde naar den Pireus te vertrekken en niet terug te keeren, dan wanneer zijn decreet door den koning geteekend, hem zal zijn teruggezonden. Inderdaad is hij denzelfden avond ten 7 ure naar den Pireus afgereisd, voorafgegaan door twee gendarmes en fier als een dictator. (*Eene telegrafische dépêche van den 15 meldt zijne terugkomst in de hoofdstad.*)

Athene, 25 Aug. De organisatie van het leger, zoo als zij door generaal *Kalergis* is ontworpen, is bijna onveranderd aangenomen. In het cabinet heerscht nieuwe oneenigheid. De bevelhebber der fransche troepen namelijk wil uit hoofde van de cholera, 5500 man van den Pireus naar Athene verplaatsen. Eenige ministers, en daaronder in de eerste plaats de minister van binnenlandsche zaken, verklaren zich daartegen, doch *Kalergis* is van een ander gevoelen. Dien ten gevolge dreigt de minister van binnenlandsche zaken met zijn ontslag.

Athene, 26 Aug. De Porte heeft elke verlenging van termijn voor de vrije grieksche scheepvaart geweigerd, voor het geval dat de grieksche regering niet in beginsel den eisch tot schadeloosstelling erkenne. Het helleensche cabinet echter kent zich veeleer in eene nota het regt toe, zijnerzijds eene schadevergoeding van honderd millioen piasters te eischen.

Het besluit om de fransche troepen van den Pireus naar Athene te verplaatsen, omdat in eerstgenoemde streek de cholera zoo hevig woedt, heeft bij de bewoners der hoofdstad groote verslagenheid te weeg gebragt.

TURKYE.

Men schrijft van Smirna 16 Aug. Op het einde der afgeloopene week geloofde men dat de Cholera opgehouden had hier te heerschen, doch ongelukkig heeft zij sedert haren loop met woede hernomen. Dagelijks doen zich 10 of 12 ziektegevallen voor, bijna allen sterfelijk. Dit geldt echter alleen de ziektegevallen die door de Europeanen bekend gesteld worden, want het aantal choleralijders onder de Turken en Israëliten te kennen, valt onmogelijk. Onder hen loopt alles in stilte af en zij begraven hunne dooden gedurende den nacht, zoodat het gezondheidsbureau omtrent den loop der ziekte geene enkele naauwkeurige opgave ontvangt.

— Een brief van Varna, aan de *Globe* gerigt, kan eenig denkbeeld doen vormen over den omvang der toebereidselen voor de ontworpene expeditie tegen Sebastopol gemaakt. De *Globe* bepaalt zich natuurlijk tot datgene wat het Engelsche leger aangaat en meldt dat het mede neemt 48 stukken veldartillerie, 12 zesponders en 9 stukken van de rijdende artillerie, gelijk ook 30 stukken belegeringsgeschut onder het bevel van den generaal *Coton*. Men berekent dat de te Constantinopel gereed gemaakte, te zaam gekoppelde vaartuigen in eens al de veldartillerie aan land zullen kunnen zetten, doch het ontschepen van het zware belegeringsgeschut zal meer moeijelijkheden opleveren.

De admiraal *Boxer*, belast met de regeling der ontscheping, heeft al de transportschepen in vier afdeelingen verdeeld, ieder met eene bijzondere vlag en onder bevel van een marine officier, ten einde alle verwarring voor te komen. Iedere divisie van het leger zal eene bepaalde afdeeling dier transportschepen ten dienste hebben en elk dier afdeelingen begeleid worden door een klein escader oorlogschepen. Deze ontzaggelijke vloot is zamengesteld uit stoomschepen van eene tot nu toe onbekende grootte, inhoud en vlugheid.

Ongetwijfeld zullen ook voor de Fransche troepen dezelfde beschikkingen genomen zijn.

Ingezonden Stukken.

Aan
de *Redactie van den* Java-Bode.

PASOEROEAN, 16 *October* 1854.

WelEdele Heeren!

De belangstelling welke uw zeer geacht blad, ten allen tijde in den vooruitgang der Nijverheid dezer gewesten heeft betoond, doet mij de vrijheid nemen, hierbij een van den WelEdelen Heer *Francois Dawson Stavers*, administateur der suiker-fabriek Willem II, ontvangen schrijven te voegen, met beleefd verzoek, hetzelve in een uwer eerstvolgende nummers te willen opnemen, waarmede UwelEdele bijzonder zullen verpligten, die de eer heeft zich hoogachtend te teekenen.

WelEdele Heeren!

UwelEd. Dw. Dienaar,
CORNs. VAN VLISSINGEN.

SUIKER-FABRIEK Koning *Willem II*, district Modjosarie, afdeeling Modjokerto, residentie Soerabaya, 14 October 1854.

De Heer *Corns. van Vlissingen*, agent der firma *van Vlissingen, van Heel & Derosne Cail & Co.*, te Amsterdam.

Passoeroean.

Zoo als UEd. bekend is, stelden wij gezamenlijk de door uwe firma vervaardigde centrifuge op den 1sten dezer voor het eerst in werking, en verwerkten daarmede achtereenvolgens alle soorten van suiker, welke eene fabriek, met mogelijkheid kan opleveren, van af de hoofdsuikers. Bij al de plaats gehad hebbende proefnemingen is mij uw toestel, bij uitstek bevallen, ja met het eerst in beweging stellen reeds, was ik bijzonder met deszelfs uiterst zachten en geregelden gang ingenomen, die haar tot heden, na dagelijksch in gebruik te zijn geweest, steeds eigen blijft, kunnende ik alzoo met grond verklaren, die ze zoowel wat soliditeit als verkregen product betreft, niets te wenschen overlaat.

Mijne hoofdsuiker gaf mij in 15 minuten steeds 50% No. 18 à 20, de Pantattans van hoofdsuiker in 8 à 10 minuten 68% aan No. 16 à 18; terwijl ik van de onuitlekbare tweede stroopsuiker, eene aanzienlijke hoeveelheid goede No. 15 bekwam, zoodat ik van voornemens ben, de potten, welke ik daarvan heb staan, eveneens met uwe centrifuge te verwerken.

Het centrifugaal toestel uwer firma verdient naar mijn oordeel algemeen in gebruik te komen en zeker is het dat zoowel degenen die er thans medewerken, als die welke later ze zullen bezigen in dit mijn oordeel zullen deelen.

Zoo het U aangenaam kan zijn, om aan dit mijn schrijven, door middel der *Nieuwsbladen* de noodige publiciteit te geven, geef ik UEd. daartoe volkomen vrijheid daar ik er steeds prijs op stel, dat nuttige en doelmatige werktuigen, welke op de suiker-fabriekaadje betrekking hebben, alom bekend worden.

Met Achting

UEd. Dw. Dienaar.

De Administrateur,

F. D. STAVERS.

Scheepsberigten.

Gepraaid door kapt. *J. H. van Santen* de volgende schepen als:

5 Aug. Eng. schip *Lena* van Londen naar Sydney 16° 27' W. L.; 36° 4' N. B.

10 Aug. Eng. schip *John Knoke* van Liverpool 25 dagen reis naar Melbourn 23° 10' W. L.; 23° 59' N. B., 350 passagiers alles wel.

11 Aug. Eng. schip *Lion Ceilly* van Londen naar Plate rivier 23° 43' W. L.; 22° 59' N. B.

12 Aug. Eng. schip *Wins Gales* van ..... naar ..... 24° 51' W. L.; 20° 51' N. B.

15 Aug. Ned. schip *Doggersbank* kapt. *Clowting* van Rotterdam 20 dagen reis naar Batavia 54° 14' W. L.; 13° 40' N. B., alles wel.

16 Sept. Ned. schip *Burgemeester van Reenen* kapt. *van Kuffeler* van Amsterdam 57 dagen reis naar Melbourn 16° 31' W. L.; 29° 28' Z. B.. alles wel.

2 Oct. Eng. schip *Monarch* van Londen 60 dagen reis naar Calcutta 39° 11' O. L.; 38° 18' Z. B.

3 Oct. Ned. schip *Elshout* kapt. *Bonjer* van Rotterdam 70 dagen reis naar Batavia 43° 49' O. L.; 38° 58' Z. B., alles wel aan boord.

15 Aug. *Johana Christina* kapt. *J. van Santen* van Hartlepool naar Singapore op 13° 40' N. B.; 25° 46' W. L.

24 Sept. *Rembrant van Rhyn* van Liverpool naar Sydney laatst van Pernambuca op 38° 21' Z. B. en 10° 40' O.L., alles wel aan boord.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar
Oct.	23	Engelsch	Marion Macynlyre	Georg Daum	Hobert-Town	28 Aug.	Singapore.
»	24	Nederlandsch	de Goede Verwachting	T. J. Rotgangs.	Batavia.	23 Oct.	Amsterdam.
»	26	»	Johanna Cristina	J. H. van Santen	Hartlepool	13 Julij	Singapore.
»	—	Deensch	Helena	T. Simons	Hamburg	4 «	»
»	—	Hamburgsch	Thereeia Oseara.	J. P. Brandst	Bonus Aijers	25 Sept.	Canton
»	28	Engelsch		P. M. Roulandst	Port-Adalaipe	24 »	Singapore.
»	—	Nederlandsch	Antonietle Maria	J. P. Heuser	Falmouih		
»	30	Britsch.	William Frederik	J. Slephenson	London	19 Junij	Singapore.
»	—	Deensch	Johanna Cristoph	B. Diederichten.	Hamburg	2 July.	»

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Oct.	28	Gouv.	schoener Doris.	Olyve Loubriat	Sambas	11 Oct.	
»	—	Russisch.	Idealet.	A. J. Hausten.	Madras	8 Aug.	Kreglinger Dummler en co.
»	—	Nederlandsch	Jeannette Philippine	J. Oelboorn	Australie	5 »	B. Kopersmit en co.
»	29	»	Eva Johanna	H. de Boer	»	7 »	Haager en Schuurman.
»	—	»	Jolle Claire	H. de Wijn	Amsterdam	19 Julij	»
»	—	»	Mentor	D. A. Zeylstra	»	26 »	E. Moormann en co.
»	—	»	Doggersbank	J, H. Clowting	Rotterdam	24 »	G. Suermondt & co.
»	30	Hannover.	Amasis	Teyn	Ceilon	30 Aug.	Busing Schröder en co.
»	31	Nederlandsch	India	Ryken.	Soerabaya		Reynst en Vinju.
»	—	»	W. C. de Wit		Rotterdam		van Ommeren, Rueb en co.
»	—	»	Elshout		van de West		
»	—	»	Schelde	A. W. van Reede	Ratterdam	31 July	Maclaine, Watson en co.
»	—	»	Herman de Ruyter.	P. J. Feynst	Amsterdam		de Weerdt, Ruyl en co.
»	—	»	Beatrix.		Rotterdam		G. Suermondt en co.
»	—	Hamburgsch	Alma en Algo	Fosnabruck	Australie		Metzendorff, Wilmans en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Oct.	29	Nederlandsch	Cornelia*.	H. Visser	Amsterdam.
»	30	Nederl. Indisch	Eljoesoer	Said Salim.	Cheribon.
»	31	Engelsch	Providence	Thornyclift	Liverpool.
»	—	Nederl. Indisch	Fatahool Hair	Said Alkadrie	Panaroekan.
»	—	» »	Carolina.	J. D. Ross	Cocos-eilanden.
Nov.	1	Nederlandsch	Europa	H. Poort	Rotterdam.
»	—	»	Telegraph	P. R. Rnlofs	Samarang.
»	—	Nederl. Indisch	Balheer	Mohamet Ariep	Riouw.
»	—	» »	Marabok	Said Achmat Sahab	Indramayoe.

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Anna en Eliza.	C. J. Jaski	Samarang en Soerabaya	Paine. Stricker en co.
»	Koophandel	H. de Boer		B. Kopersmit en co.
»	Jaannette Philippine	Alhoorn		»
»	St. Helena.	M. Sterkenburg	Rotterdam	G. Suermondt en co.
»	Erasmus	H. F. Scharper		»
»	Malvine	Z. E. de Jonge	Rotterdam	»
»	Ambarawa.	Buijkes.		»
»	Anna	Kleynenberg	Rotterdam	»
»	Doggersbank	W. C. Clowting	Tjilatjap	»
»	Snelheid	Gorter	Melbourn en Sydney	de Weerdt, Ruyl en co.
»	[illegible]	[illegible]	»	van Ommeren Rueb en co.
»	Australie	J. C. Harten	Pacalongan	»
»	Batavia *	L. van Buren	Soerabaya.	Reynst en Vinju.
»	Cortgene	J. A. Scott.	»	»
»	India	Ryken	Pasaroean	»
»	Prins Frederik der Nederlanden.	Rotgans	Soerabaya.	Tiedeman en van der Burg.
»	Johanna	Halbertsma.	Samarang en Soerabaya	»
»	Ottolina	J. J. Prange	Nederland	Maclaine. Watson en co.
»	Mentor	Zylstra		E. Moormann en co.
»	Eva Johanna	H. de Boer	Samarang.	Haager en Schuurman.
»	Julia Claire	H. de Wyn	» en Soerabaya	»
Nederl. Indisch	Rayan	Sech bin Osman	Tagal en Pacalongan	D. N. Buijs en Co.
» »	Lachmadie.	Sech bin Sahat		Coulster
» »	Alnoer	Sech Baharmoes	Samarang	»
Engelsch	Kirkman Finlay	Mc. Kirdy.	Engeland	Morgan, Melbourn en co.
Amerikaansch	Daniel Sharp	Gorham F. Basset	America via Singapore	Paine, Stricker en co.
Hamburgsch	Alfred	Prins	Zweden	Metzendorf, Wilmans en co.
Pruissch	Braut	Neumann		Busing, Schröder en co.
Zweedsch	Solide	Wulff	Falmouth	»
Hannover	Amasis	Teyn	Nederland	»
Belgisch	Atalante	Vent	Antwerpen	»
Russisch	Idealet	A. J. Hansten.		Kreglinger, Dummler en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen schepen te *Samarang.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct.	19	N. I.	Joen Goan	Ikikbing.	Riouw.
»	20	»	Batavia	Gauw Liangsoei.	Pontianak.
»	—	Eng.	Stephano	J. Lawson	Batavia.
»	21	Fr.	Bisson	Laroche	»
»	—	N. I.	Julia	Meeloot	Soerabaya.
»	—	»	Djahora	Moh. Baso	Banjermass.
»	—	»	Adrakool Hair	Koesnin	»
»	22	»	st. Padang	A. Persille	Soerabaya.
»	24	»	Naga Laut	J. Winter	Batavia.
»	—	»	Kiem Tian Hoat	Oe Pik Way.	Banjermass.
»	25	Bal.	Ida	H. Ray	Balie.
»	26	Ned.	Alida Wilhelmina	Doornbos	Batavia.

Vertrokken Schepen van *Samarang.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct.	20	Eng.	Sultan	J. Munwick	Balie.
»	21	Fr.	Coquimbo	Wannebroucq	Soerabaya.
»	—	N. I.	Tjan Goan	Sie Ik Hiem	Grissee.
»	—	»	Atiat Rachman	Sech Agoetoor	»
»	22	»	Fatahool Moebarak	Hadjie Moeda	Banjermass.
»	—	Ned.	Schoon Verbond	J. Veenstra	Soerabaya.
»	—	N. I.	Carolina.	J. D. Ross	Batavia.
»	23	»	Sa-oot Ban	Said Segaf	Pontianak.
»	—	Ned.	Amana Tulbarie	Sech Gana	Sumanap.
»	24	»	Joedoel Wadoet	Said Asegaf.	Grissee.
»	25	N. I.	Alnoer	Sech Baharmoes	Batavia.
»	26	Ned.	Schotel	van Beest Holle.	Nederland.

In lading liggende Schepen te *Samarang.*

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch	Hap Heen	Naridin	Batavia	B. Kopersmit en co.
» »	Joen Goan	Ikikbing.		Gezagvoerder.
» »	Batavia	Gian Hiang Soei		»
» »	Djahora	Mohamat Baso	Singapore.	»
» »	Adrakool Hair	Koesnin	»	»
» »	Julia	Moeloot.	Batavia	»
» »	Naga Laut	J. Winter	»	B. Kopersmit en co.
» »	Kiem Tian Hoat	Oe Pik Way	»	»
Nederlandsch	Cornelis Smit	H. H. Ruhaak	Nederland	MacNeill en co.
»	Alida Wilhelmina	G. E. Doornbos		»
Balisch	Ida	H. Ray.		»
Engelsch	Staphano	John Lawson	Nederland.	Dorrepaal en co.
Fransch.	Bisson	F. A. Laroche	Bordeaux.	van den Broek en Veeckens.

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct.	20	Hamb.	Carl von Graefe	V. von Graefe.	Amoy.
»	21	Ned.	Fathool Joesoer	Intje Hamsa.	Balie.
»	—	»	Dennak Bientang Toedjoe	Tan Pikkiem	Riouw.
»	—	»	Mercuruis	J. H. Walter.	Balie.
»	23	»	A. R. Falck.	v. Duyvenboden	Batavia.

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct.	21	Ned.	st. Padang	Persille	Batavia.
»	—	»	Litile Tot.	Katjoong	Passaroean.
»	—	Gouv.	st. Adviesv. Tipannas	Varkevisser	K. o. d. W.
»	22	Ned.	Charlotta	J. M. Sobels	Pangool.
»	—	»	Menado	Schippers	Banjermass.

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct.	13	N. I.	Krabbe	Mardam	Soerabaya.
»	16	»	Little Tot	Katjoong	»
»	—	Ned.	Willem Daniel	F. de Meester	»
»	17	»	Stad Utrecht	J. P. J. Jaski	»

Vertrokken schepen van *Pasoeroean.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct.	14	N. I.	Krabbe	Mardam	Soerabaya.
»	18	»	Little Tot	Katjoong	»

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Prins Frederik der Nederlanden*: de heeren *Sohnger.* — *A. F. D. Plancken* en *echtgenoot.* — *K. D. F. Hooseman.* — Z. M. troepen.

Met het Ned. schip *Brouwershaven*: de heer *de Jong.* — Mejufv. *C. Voormans.*

Met het Ned. schip *Cortgene*: de heeren *Muhlert* en *echtgenoot.* — *C. Broekhuis.* — *Gevers.* — Mevrouwen *van Riemsdyk* en 4 *kinderen.* — *Veeckens en 2 kinderen.* — Jufvr. *Veltman.*

Met het Gouv. schoen. *Doris*: de heeren *van Dalen.* — *Riess.*

Met het Ned. schip *Julie Claire*: de heeren *van Boestraeten* en *familie.* — *Wakhuizen* en *echtgenoot.* — Mejufv. *Leunenschemden van Loffelt.*

Met het Ned. schip *Mentor*: de heer *van der Linde.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Ambon*: de heeren *W. de Lannoy.* — *J. L. van Leeuwen.* — *F. H. Schmidt.* — *R. J. L. E. Ruitenbach.* — *D. N. Smeltzer.* — Mevr. de wed. *van Lingen* en *dochter.* — Mevr. *Gerling.* — aspir. betaalm. *van der Schalk.* — Z. M. troepen.

Met het N. I. stooms. *Padang*: de heeren *J. C. W.* baron *van Heeckeren* tot Wallie. — *H. C. G. Plump.* — *J. Scheltema.* — *Fletcher.* — 1 militair.

Met het Ned. schip *Cornelia*: Mevr. *Haagsma* en *dochter.* — 3 gepasp. militairen.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den 28 October to ten met den 1 November* 1854.

AANVOER.

Van Rotterdam per ned. schip *Australie* gez. Harting agenten van Ommeren Rueb en co.

75 ks. specie. *Gouvernement.*
40 leggers. 50 hammen. 50 vs. haring. *Order.*

Van Amsterdam per ned. schip *Ottolina* gez. Prange agt. Maclaine Watson en co.

f 300000 specie. *N. H. M.*
50 hammen. *Agenten.*

UITVOER.

Naar Singapore per Eng. schip *Rialto* gez. James Main agt. Pitcairn Syme en co.

25 kn. provis. 100 md. aardew. 119 coll. manufact. *Agenten.*
11 coll. manufact. *Martin Dyce en co.*
200 vn. dranken. 19 coll. manufact. 40 tonn. steenkolen. 70½ do. ijzer: *Order.*

Zijnde aan boord gebleven lading van Glas-Gow.

25 pic. gom dammer, 202 do. gomelastiek. 2 ks. koperwerk. *Agent.*

Naar Nederland via Samarang per ned. schip *Neerlands Koningin* gez. Vonck agt. v. Ommeren Rueb en co.

400 pic. tin *N. H. M.*

Naar Liverpool per Eng. schip *Providence* gez. Thomeijcroft agenten MacEwen en co.

2545 pic. gambier. 123 do. hemden. 253 do. sapanhout. (817 do. gambier. 1681 do. sago meel. 844 do. zw. peper. 94 do. witte do. 452 do. rijst. 1623 ps. huiden. 100 pic. sapanhout uit entrep) *Agenten.*
1 pic. foelie. 7⁵⁰/₁₀₀ do. notenmuscaat. *Anderson Tolson en co*
9½ pic. notenmuscaat. *Purvis en co.*
10/m man. sigaren. uit entrep. *Maclaine Watson en co.*
1 kt. inh. 13 par muilen. 4 sigaren kokers. 2 jap. werkdoosjes. 1 do kabaaij. 1 pak inh. 1000 sigaren. *Burt Mijrtle en co.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaya *van den 21 tot en met den 24 October* 1854.

AANVOER.

Van Banjermassing per nederl. bark *Almansoor Sarie.* gezagv. Mohamat Yassin.

70 doz. eurp. doeken. *Order.*
9770 kl. bossen rotting. 29 gr. bossen rotting. 1830 st. moeloekoe matten. 100 lanang planken. 6850 st. kadjang matten. *Gezagv.*
20 zakk. was. 200 bossen rotting. 49,350 st. maloekoe matten. *Tje Pikgoan.*
3200 st. chin. aardewerk. *Order.*

Van Prigie per nederl. schip *Charlotte.* gezagv. J. M. Sobels.

195 koijangs zout. *Gouvernement.*

Van Pasoeroewan per ned. kotter *Little Tot.* gezagv. Pa Sarieman.

$52^{60}/_{100}$ pic. koffij. 70 koehuiden. *Major Matzen en co.*

Naar Banjermassing per ned. bark *Menado.* gezagv. Schippers.

1 kist man. sigaren. *Van Leeuwen.*
Eenige gouv. goederen.

Van Balie per nederl. bark *Fathool Joesoer.* gezagv. Intje Hamdja.

3300 pic. rijst. 4 pic. kapas. *Said Abdul Kadir bin Achmat Segaf.*

Van Nederland via Batavia per nederl. schip *R. A. Valk.* gezagv. P. van Duijvenboden.

100 kn. bier. 3 schilderijen. 2 kn. ged. vruchten. *Gezagv,*
453 st. steenen. *Gouvt.*

Van Balie per nederl. schoener *Mercurius.* gezagv. J. H. Walter.

$977^{73}/_{100}$ pic. koffij. *N. H. M.*

Van Riouw en Singapore per nederl. bark *Dennak Bintang Toedjoe.* gezagv. Tan Tikkim.

629 krandj. 600 zakk. gambier. 35 pic. zw. peper. 26 pic. sogabasten. 615 st. Riouw steenen. 100 st. planken. $50^{63}/_{100}$ pic. was. 1 kt. sarong. 81 zakk. coriander zaad. 1000 pakk. porc. waren. 100 stellen stalen pannen. 1 krandj. chin. medicijn. 1 kt. diverse. *Tan Bindjang.*
322 krandj. 368 zakk. gambier. *Lsem Liongtjoe.*
77 pakk. thee. 1 kt. kramerijen. 1 kt. tabak. 1 pak bijlen. 1 stel zadels. 2 kn. speelgoed. *Tjiauw Kian.*
6 kn. en 2 pakk. diversen. *Order.*
1 kt. ruwe zijde. 16 st. olijphantstanden. *Intje Machmoen.*

Van Pasoeroan per ned. kotter *de Hoop* gez. Moesio.

3 kn. porcelein werken. 2 kn. spiegels. 4 koffers kleedingstukken. 3 zadels. *W. L. Versteegh.*

Van Amoy per Hamb. brik *Carl von Graefe.* gezagv. Victor von Graefe.

106 graniet steenen. 100 krandj. aluin. 162 st. stalen pannen. 23 vn. stalen pannen. 50 kruiken zuur. 20 kruiken eetwaren. 32 krandj. zuren. 107 krandj. kopjes. 50 kn. misoij. 9056 pk. aardewerk. 6 kn. chin. wierook. 3 kn. chin. eetwaren. 6 krandj. chin. boeken. 30 kn. chin. papier. 5 kn. gintjoe. 68 kn. lengkeng. 1 pak eetstokjes. 6 pakk. tjing tjouw. 3 kn. chin. speelgoed. 119 vn. kandij suiker. 134 krandj. 259 pakk. 2 kn. inh. papier. 100 vs. verf. 75 krandj. tabak. 3 kn. verguld papier. 38 pk. thee. 240 pk. chin. papier. 1 ks. gedr. visch. 4 ks. chin. schoenen. 27 ks. chin. gouddraad. 1 ks. chin. inkt. 1 kt. chin. pennen. 20 pk. chin. zakk. 11 pk. chin. parapluies. 2 kn. chin. kleederen. *Tjoe Ing.*

UITVOER.

Naar Batavia via Samarang per ned. stooms. *Padang* gez. Persille.

Zie Aanvoer te Batavia Java-Bode dd. 28 Oct. 1854 no. 86.

Naar Melbourn via Batavia per ned. schip *de Snelheid* gez. Gorter.

4370 zakk suiker. *Major Matzen en co.*
1249 boss. rotting. *Ruyl Cramer en co.*

Naar Nederland per ned. schip *Heilige Vincentuis van Paulo.* gez. H. H. de Groot.

$5000^{28}/_{100}$ pic. suiker. 3000 pic. koffij. *N. H. M.*

MILITAIRE SOCIËTEIT CONCORDIA.

Heeren- en Dames vereeniging, op Zaturdag 11 November.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.